

РОЛЬ ІСТОРИЧНОЇ СПАДЩИНИ У ВІЙСЬКОВОМУ ПОВСЯКДЕННІ

Історична спадщина – поняття досить широке, тому вважати-му за потрібне звернути увагу лише на деякі її аспекти.

Одною зі складових української історичної спадщини є історичні періоди й постаті, починаючи від Київської Русі. Багатьом військовим частинам присвоєно почесні найменування, пов'язані з подіями та особами української історії. Так, наприклад, девізом Сил Спеціальних Операцій є вислів Святослава Хороброго «Іду на Ви»; 24-та механізована бригада ім. короля Данила Галицького названа в честь правителя Галицько-Волинського князівства, і тут можна перелічувати багато інших бригад.

Те, як люди навчені спілкуватися й поводитися в цивільному житті, мимоволі переноситься на військовий колектив. І, напевне, це очевидно, що, коли у військо приходить молода людина, її погляди, стиль життя формуються вже у цьому колективі, якщо ж людина приходить уже сформованою, то вона або буде більше виділятися, або підлаштовуватися під середовище.

В армії та на фронті мені доводилося стикатися з різними категоріями людей. Попри те, що в армії досі зберігаються радянські пережитки, яких немало, наявні позитивні тенденції, коли має значення професійність і вміння робити свою роботу. Досить цікаво для мене співживаються ці дві течії. Наприклад, ти й досі в армії можеш опинитися в ситуації, коли твій начальник розкажує, що солдат не має нічим цікавитися

і пильнувати виключно свою роботу. А опинившись в іншому підрозділі, бачиш протилежну картину, коли керівництво зацікавлене, щоб солдати якось розвивалися, і сприяє цьому. Корективи в розвиток армії незмінно вносить війна...

Модель поведінки військовозобов'язаного також пов'язана з релігійною культурою. Військові, виховані в радянський період, часто мають атеїстичний світогляд. Наявні в армії і язичницькі вірування, пов'язані зі скандинавськими легендами. Ця релігія, на погляд її представників, краще відображає їхній спосіб життя. Також на поведінку у військовому колективі впливає попередній досвід, особливо якщо він здобутий у молодіжних вишкільних та патріотичних таборах, яких на цей час є достатньо багато, або в організаціях, які передбачають подібні вишколи. Дитячі та юнацькі вишкільні табори, до прикладу, скаутської організації «Пласт», дитячі вишкільні табори з Бойового гопака, «Карпатський легіон», «Строкати єноти» та ін. сприяють більшій дисциплінованості й організованості, полегшують цим у подальшому пристосування до життя в польових умовах, формують світогляд. Особливе значення має патріотичне підґрунтя таких організацій, адже в колишніх вихованців таких закладів не виникає питання власної національної ідентичності та для чого потрібно готуватися до війни (хоча після повномасштабного вторгнення навряд чи в когось продовжило виникати таке питання).

З війною пов'язаний не лише розвиток культури поведінки чи ріст національної самосвідомості, але й модернізація в суспільстві, яка, за словами історика Ярослава Грицака, провадилася найчастіше з військових міркувань і охоплювала передусім воєнну промисловість [1, с. 39]. Це явище можемо спостерігати й зараз, коли держава суттєво збільшує фінансування армії.

Історичне минуле відображається сьогодні – і в козацтві, одним з ворогів якого була росія, і коли порівнюють знищен-

ня цивільного населення цієї війни зі знищенням українців у минулих століттях, і коли згадують період революції 1917–1921 рр. та Українську повстанську армію, і коли по-новому актуалізується образ Степана Бандери.

Джерела та література

1. Грицак Я. Й. 26-й ПРОЦЕНТ, або Як подолати історію. – Київ: Фонд Порошенка, 2014. – 136 с.